

Competències socials

PER A LA GESTIÓ POSITIVA DE CONFLICTES

Esther Luna, Pilar Lozano i Cristina Blasco

JUSTIFICACIO

Comportaments problemàtics
juvenils

Transgressió de les
normes i lleis

EXPOSICIÓ DE MOTIUS de la Llei orgànica de responsabilitat penal del menor LORPM 5/2000 (principis orientadors de l'acció socioeducativa)

La naturalesa **formalment penal però materialment sancionadora educativa de la llei**: equilibri entre el control, l'educació i l'inclusió de joves que han infringit la llei.

Principi de resocialització: Afavorir els vincles socials, familiars i el procés d'integració social. Promoure la **competència social**.

JUSTIFICACIO

ACCIO SOCIOEDUCATIVA DES DE L'ÀMBIT DE LA **JUSTICIA JUVENIL** A LA DGEPCJJ

Intervenció des del medi obert amb mesures de llibertat vigilada i tasques socioeducatives

Un dels objectius amb els joves en conflicte social amb mesura judicial en medi obert és desenvolupar processos de capacitació per contenir, neutralitzar o superar aquells conflictes que incideixen en la conducta infractora a partir de **l'elaboració de programes socioeducatius** (Llei 27/2001 de justícia juvenil)

1. Idees bàsiques del constructe competència social

El conflicte és inherent a la relació entre les persones, és per aquest motiu que es necessiten desenvolupar un seguit de competències socials per la seva resolució.

S'entén per competències socials el conjunt de coneixements, habilitats i aptituds necessàries per **comprendre, expressar i regular** de manera apropiada els fenòmens emocionals que generen conflicte.

Antecedents del programa modular de competència social

Experiència pilot en l'aplicació d'un **programa de vuit sessions** de competència social en el qual van participar:

- 33 joves amb mesura judicial
- Educadors socials de l'àmbit de la justícia juvenil
- Investigadores

A partir de l'**avaluació** del programa es varen obtenir els següents **resultats**:

- Era necessari ampliar el nombre de sessions del programa per garantir el tractament de les diferents competències que inclou la competència social.
- L'aplicació del programa aconsegueix promoure la responsabilitat, el respecte, l'ajuda mútua i el compromís.
- És converteix en un espai on els joves participen, es respecten i es genera cohesió de grup.

Antecedents del programa modular de competència social

“ Penso que és un espai important per a ells en el sentit que xerren, comparteixen experiències, potser no aprenen al 100% tot el que voldrien però amb alguna cosa segur que es queden. No se si l'objectiu del programa s'adquireix, que s'assoleixin més competències socials, però penso que s'assoleixen d'altres que també són interessants com la responsabilitat, el compromís i que es qüestionin coses” (Educador/a Social)

“Jo posaria més activitats, algunes sessions les treballaria més, perquè amb vuit sessions es donen pinzellades i, clar, no es pot aprofundir més” (Educador/a Social)

“Nos podemos poner agresivos, mudos... Pero antes de intentar resolver el conflicto hay que calmarse” (jove)

1. Estructura del programa

modular de competencia social

FINALITAT

Iniciar als joves en l'adquisició de competències socials per a la gestió positiva de conflictes

El programa modular de competències socials

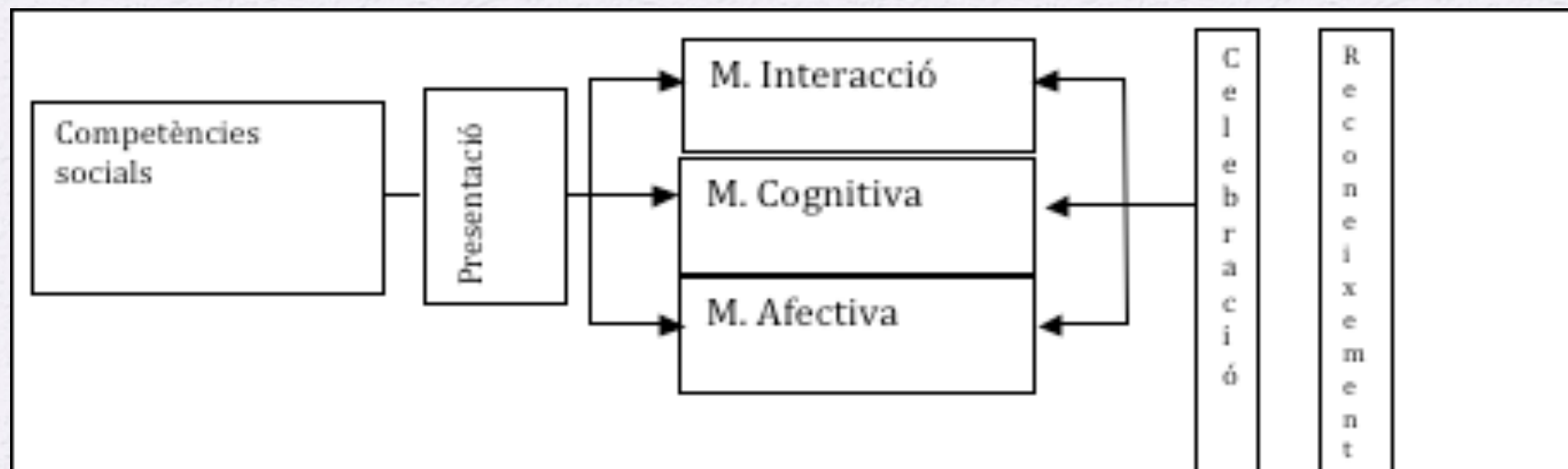
ESTRUCTURA DEL
PROGRAMA

ELS MÒDULS

LES SESSIONS

1. Estructura del programa

1. Estructura del programa

- **Versió grupal**

- **Versió individual**

Beneficis del programa grupal

- Interacció cooperativa i respectuosa
- Debat entre els joves
- Major coneixement d'ells mateixos, i poder extrapolar els aprenentatges situacions reals de vida
- El tècnic pot observar a un jove que té en seguiment en interacció amb els demés, i això li dona major informació sobre el noi/a
- Entre ells intercanvien experiències

Condicions per aplicar el programa

- Motivació del tècnic
- Formació prèvia del programa
- Dos tècnics, un dinamitza i l'altre fa de suport
- Selecció prèvia dels participants: edat, nivell de lecto-escriptura, perfil de risc
- Material fungible i tecnològic. L'administració ha de donar suport als professionals per a poder aplicar el programa

EL PROGRAMA DE COMPETÈNCIES SOCIALS

ESTRUCTURA DEL
PROGRAMA

ELS MÒDULS

LES SESSIONS

2. Els Mòduls

- Mòdul I. Interacció
- Mòdul II. Cognitiu
- Mòdul III. Afectiu

Què farem?

ESTRUCTURA DEL
PROGRAMA

ELS MÒDULS

LES SESSIONS

3. Les sessions

- Objectius
- Continguts
- Introducció
- Desenvolupament de la sessió
- Resum de la sessió
- (Treball individual)

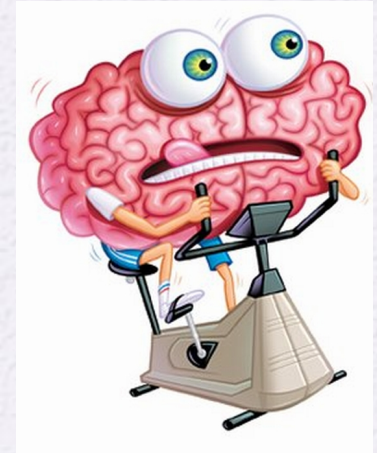
Mòdul I. Interacció

- Sessió I. Els elements bàsics de la comunicació
- Sessió II. Escolta activa i empatia
- Sessió III. Els estils de comunicació
- Sessió IV. Els estils d'afrontament al conflicte
- Sessió V. Actituds i valors

Mòdul II. Cognitiu

- Sessió I. Percepció I
- Sessió II. Percepció II
- Sessió III. Presa de decisions
- Sessió IV. Habilitats cognitives i presa de decisions
- Sessió V. Distorsions cognitives
- Sessió VI. Distorsions i reestructuració cognitiva

Mòdul III. Afectiu

- Sessió I. Identificar les emocions
- Sessió II. Reconèixer les pròpies emocions
- Sessió III. Emocions agradables/desagradables
- Sessió IV. Reconèixer les emocions dels altres
- Sessió V. Autoestima

